

Locuinta Redactorului

Cameră de Redacție

Strada Fragatorului (Lă-
văntoasă), Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decât numai de la corespun-
dintii regali ai „Federationii”.
Articolele trimise și nepublicate se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu și economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a și Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre șase lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu întreg . . . 12 „ „ „

Pentru Romanii:

prea întreg 30 Fr. = 80 Lei n.
„ 6 lune 16 „ = 18 „ „
„ 3 „ 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:

10 or. de linia, și 30 or. sacașă tim-
brale pentru șese-care publica-
țiune separat. In locul deschis
20 or. de linia.
Unu exemplariu costa 10 cr.

A trecut o lina de dîle de candu (anu pri-
mitu redacțiunea acestui diurnalu. O anu pre-
mitu pînă la eliberarea dîn arestulu ungurescu a
proprietariului-editoru și fostu redactoru, dlu Ale-
sandru Romanu. Elu asta-di e redatu libertatii
sale; io anca depunu redacțiunea in mâile lui:
mâni mai destere decăt ale mele. Multiamescu
onor. publicu romanu pentru succursulu, ce mi-a
datu in acestu timpu scurtu alu redacțiunei mele.
Speru a ne mai pota vedea dîn candu in candu
in colonele acestui diurnalu. Acum inse ocupatiu-
nile mele ma chiama intr'alta parte.

La revedere, Salutare, fratia.

Dr. Ios. Hodosiu.

Pest'a, 26/14. ian. 1871.

„Ave Caesar!” sub acestu incriptu publica
„Tages-Presse” de Vien'a unu articlu scrisu de
unu prussacu de renume, la ocaziunea candu Vil-
helmu a primitu corona imperatesca a imperiului
germanu:

Nu va fi, fără interesu a face usu estranu
d'in acestu articlu; parte, pentru ca cuprinde
unele date istorice despre imperialismu, parte pen-
tră ca ne areta starea dejositoria a germanilor;
și apoi, pentru ca este unu prussacu, care lu
scrie.

Asi dar imperiulu germanu esta a se infini-
tia era-si, si cu elu imperatulu germanu.

Dupa o fictiune, seu fia si traditiune istorica,
noulu imperatulu germanu ar' fi succesoru immed-
iatu alu imperatorilor romani . . . Vechiulu impe-
riu romanu asi dar, se instituie de a dou'a-ora prin
imperiulu germano prussescu. Se vedemu dar in-
ceputul alu celui d'antăiu imperiu. Cesare a res-
turnatu republic'a, a cutropitu libertatea poporu-
lui; elu fu ucis; Brutu, fiulu seu, iubitoru de
patria si libertate, alu caroru vindictoriu era ta-
talul-seu, infipse pumnariulu in inim'a acestui-a.
Augustu, succesoru lui Cesare, ca bunu come-
diantu, a sciutu se face pre liberalulu; muiere-sa
inse si fia-sa, au fostu unele d'intre cele mai de-
pravate femei, cari a potutu vre-odata se spurce
onore a unui barbatu si unui tata. Tiberiu, urma-
torulu lui Augustu, primulu imperatu pre vietia,
unu monstru, a carui fisiomia numai semenă
a omu, muri morte silnica; Caligula, succesoru
lui Tiberiu, fu asemenea ucis; Claudiu, succeso-
rele lui Caligula, se ucisse pre sine insu-si; ase-
mene Nerone, succesoru lui Claudiu; er' Galba,
succesoru lui Nerone, fu ucis; Ottonu, care a
urmatu lui Galba, s'a ucis singuru pre sine; si
Vitslu, succesoru lui Ottonu, era-si ucis prin
altii. Se mai continuamu a spune d'in istoria, cum
acesti imperati, cari au sugrumatu libertatea, au
fostu nise-monstri, inse tirani, si in urma au fos-
tu ucisi, seu s'au ucis singuri pre sine, ca se
nu fia ucisi prin altii?

Dar care a fostu starea imperiului romanu
sub acesti imperati? Se ascultamu pre Tacitu,
istoriculu si nobilulu romanu, care a traitu sub
Nerone imperatu; se vedemu ce dice elu.

„Incepu istoria unoru eveneminte neascep-
tate, orribili prin resbele, dissolute prin revolu-
tiuni si seditiuni, terribili prin pace in sa-si Pa-
tru principi au fostu cu puterea omoriti. Trei res-
bele civili, mai multe externe, au vastatu; cele
mai multe au fostu si civili si externe totodata.
Itali'a era cercata pururea de noue nenorociri;
cetatile storse si opprese; Rom'a devastata prin
incendiuri; besericele cele mai vechi ruinate; Ca-
pitoliulu datu fiacarei si focului. Religiunea vio-
lata; divortiuulu de tote dîlele; esilati in tote par-
tile, refugiatu in toti muntii. In cetate (Rom'a)
domniă furore selbatica. Virtute, avere, onore,
erau o crima. Crimele nu mai putine, decăt de-
latorii pletiti. Derogatoriile eclesiastice si civili
serviau pentru raptu, pentru satisfacerea urei,
pentru latrea terrorei. Servii incitati contra dom-
niloru, libertinii contra patroniloru; care nu avea
inimicu, era vendutu prin amiculu seu.”

Eca vietia sub acesti imperati. Dar ei aveau
si putere nemarginita; ei se considerau ca dum-

nediei; si care nu se inchina loru ca la dumne-
diei, erau vinovati de lesa-ma'estate, si pedeps'a
era: decapitare, confiscarea a tota averea, ana-
tema memoriei ucisului, ba pedeps'a si a familiei
lui. Si crim'a de lesa-ma'estate era in tote vorb'a,
pre totu pasiulu, in tota fapt'a. Eca, unu altu
istoricu, ce dice despre acest'a:

„Nu numai faptele cele mai neinsemnate, dar
cuvinte si scrieri, cari nu respirau supunere ne
conditionata, chiar si eugetele, ce le spionau, anca
se timbrau de crime.”

Astfelu era starea lucrurilor la inceputulu
imperiului, care acumu de nou vrea a se inau-
gura.

Omulu este dedatu a blastema pre tirani.
O merita? A supra unui poporu, care nu suferu
pre tiranu, nu pote tiranulu se domnesca. Dar
asemene nu se pote blastema unu poporu, care
suferu tiran'a si tiranii; elu pote fi compatimitu
seu dispretiuitu.

Blastema poti pre acei conducetori ai popo-
rului, cari lu lasa se cada in sclavia tiraniloru,
cari apoi lu amegescu, lu degrada, lu corrumpu.

Si cari sunt in German'a conducetorii popo-
rului? Sunt reprezentantii lui, este press'a, sunt
scoolele.

Ce facu reprezentantii poporului in Germa-
ni'a? Dela a. 1848. nu s'au aretatu ei cei mai
servili servitori ai principiloru si ai puterei minist-
triloru? Aceste adunari si camere in Berolinu,
acestu Reichstag nordu-germanicu, n'au aprobatu
totu, ce duce pre poporu in sclavia? N'au nimicitu
dreptulu de reuniuni si de libera adunare, press'a
si suveranitatea poporului? N'au primitu codicele
penalu Leonhard-icu, acesta deridere a totu ce
este dreptu, libertate si umanitate? N'au primitu
cu blandetia palmurile dânice, ce dlu Bismarck
si consortii le da? La totu ce este servilismu,
sunt prompti a le intinde man'a. Ei lasa poporulu
a fi subjugatu, si vedindu lu sangerandu pre cam-
piele de resbelu, ei salta si se bucura, si fia Ger-
mani'a unita, fia poporulu germanu mare — m u-
r i t o r i i saluta pre imperatulu germanu. Era ore
altminteri in Rom'a?

Se venimu la press'a. Ea emuleza cu repre-
sentantii poporului pentru pretulu lasitatiei si lip-
sei de caracteru, si in mare parte pentru pretulu
intentiosei seduceri a poporului. Este ore in tota
German'a de nordu unu singuru diurnalu, care
se aiba curagiulu a dice despre acestu resbelu,
franco-prussescu, ca elu este unu resbelu pentru
scopuri prussaco-dinastice? celu mai crudelu res-
belu de rase, ce cunosce istoria? o ucidere de
omeni, in care germanismulu si latinismulu se
dumica, pentru a prepara mongolismulu domni-
rea barbariei preste Europa? A avutu ore pres-
sa germana unu cuventu contra destructiunei
Strassburgului? Cutediat'a ea se dica, ca gene-
ralulu prussacu Beyer, contra a ori ce dreptu de
resbelu, a inceputu bombardarea fara a incunos-
cintia pre comandante, pentru ca cetatiani se
aiba timpu, a se retrage si a-si scapa ce au? Si
candu in urm'a acestei bombardari, Uhrich, coman-
dantele Strassburgului, pentru a raspunde acestei
frangeri de dreptu resbelicu, a lasatu se bom-
bardeze Chel-ulu, ce strigete nu se audiau d'in
partea pressei germane, fara inse ca se pomenesca
de bombardarea lui Beyer, care premersese. Avut'a
apoi unu singuru diurnalu germanu curagiulu, a
vorbi contra notei lui Bismarck despre fometea
d'in Paris? Si pînă asta-di, cutedia press'a ger-
mana a lasa se se cetesca macaru numai printre
rinduri, ca Sedanulu si Metzulu au fostu o vin-
diare; celu-a cumperatu prin promisiuni, se intie-
lege ieftine, bismarckiano; acest'a pote era-si asié,
pote si mai scumpu? Este vre-unu diurnalu in
German'a, care, facie cu tractarea barbara contra
franc-tiriloru, prin spendiurari si impu-cari, se
aiba curagiulu a spune, ca prin o lege prus-
sasca-regesca care si asta-di este in valoare, land-
sturmulu prussacu are aceea-si detorintia, ce
o implinescu asta-di franc-tirii? dar' pentru
care acesti-a sunt impuscati si spendiurati. —
Asié, press'a germana, dupa-ce d'in biuroulu

de press'a alu dlu Bismarck s'a datu ordide,
a tracta pre francesi ca pre o natiune de snervata,
desmatata, ca pre o canalia, ca pre o cersitoria,
serantoca populacia de nimica — press'a germana,
a cutediatu ea a recunosce numai cu unu cuventu
macaru, ca francesii totu-si sunt ce-va mai multu,
ca ei sunt o natiune nu mai putinu brava, nu mai
putinu eroica, nu mai putinu generosa decăt ori-
care natiune? Abia, dupa ce armat'a republicei
francese a doveditu o „resistentia neasceptata”
(cuvintele lui Vilhelm), si dupa-ce mersese po-
runc'a d'in cortelulu generalu dela Versali'a, a
recunosce virtutea francesiloru pentru ono-
rea armatei germane, abia dupa acest'a a avutu
press'a germana curagiulu, a urma aceste pre-
inalte porunci. Dar' nu cutedia a merge nici-unu
pasiu mai departe. Daca Parisulu, atatu de ca-
lumniatu, ne da unu esemplu de perseverantia, de
supportarea atatoru suferintie si lipse, de eroismu
patrioticu, precum istoria nu ne pote areta altulu,
— apoi press'a germana, suppusa porunciloru ce
a primitu, nu scie alta, de catu a minti despre
revolutiune, turburare, si versari de sange intre
poporu, a ride cu veninu despre sacrificiele si
marinimitatea poporului, seu a face in Berlin glu-
mele cele mai gretiose despre lips'a victualiloru
in Parisu. Si daca femeiele francesi si-dau vest-
mintele cele mai bune soldatiloru cari sunt in
frigu, si coplii si-dau totu ce au, cate-o cruciuli-
tia, inelu etc. de auru, pentru a salva patria —
apoi aceste diurnale germane vorbescu despre na-
tiune prepadita!

A fostu in Rom'a sub Cesari mai multa vile-
tate, mai multa lasitate?

Si daca cutedia cine-va a dice, ca nu este
dreptu a lua Alsati'a si Lotaringi'a de la francesi,
ti-lu incarceredia ca pre unu vindictoriu de pa-
tria; si organele lui Bismarck amerintia cu pe-
deps'a de lesa-ma'estate pre ori-cine ar' cutedia a
vorbi despre o desconcertare ce ar' pote se ur-
medie in armata. Si candu ast-feliu purcedu, ast-
feliu amerintia, nu este ore doveda, catu de vile
catu de depravata este press'a germana? Atatu
de vile, atatu de depravata este acesta press'a, in
catu ea n'are curagiulu de a spune ca dorintia
universale a poporului germanu este p a c e a !
Poporulu in tota German'a nu mai vre lupt'a,
omururile si uciderele; i-a ajunsu, i-a pre ajunsu
sacrificiele de sange, cari au caditu in acestu res-
belu orribilu, si cari sunt sute de mii. Poporulu
germanu doresce pacea, chiar' si candu acestu res-
belu n'ar' mai fi pentru scopuri dinastice; popo-
rulu cere pacea! Dar' se afla vre-unu cuventu,
vre-o singura voce, care se esprime dorerea, plan-
gera, dorintia, cererea sa, in press'a germana?
Nicaidura. Rusine!

Se mai vorbimu si despre scole, cari ar' fi
alu treile conducetori alu poporului? A trecut
timpulu, candu scolele erau ornamentulu Germa-
niei! La an. 1848. acum, se canta in Frankfurt
de pre professorii cari erau in parlamentu: „cin-
ci-dieci-si siese de professori! O! patria, patria,
tu mori!” Si de atunci, si pînă asta-di, ce nu
apera unu profesor germanu, mai alesu daca
vine de susu!!

Ast-feliu stau lucrurile in German'a!

Pre noulu imperatu ast-feliu lu saluta.
Ave Caesar! moriturite sa-
lutant!

Dar' poporulu germanu nu este, elu m 6 r e l

H.

De pre campulu resbelului.

Unu telegramu d'in Berolinu ni aduce scirea
de totu curiosa, ca generalulu Trochu s'ar' fi re-
trasu in fortulu Mont-Valerien. Dupa-ce, conformu
sciriloru prusesci mai recente, garnison'a parisiana
s'a fostu retrasu era-si in cetate in urm'a erumpe-
rei d'in urm'a, de la 19. ian., nu potemu neci de-
cātu intielege, cum numita garnisona se fia estu
de nou d'in cetate pentru a se retrage spre unu
punctu ore carele. D'in contra e verosimilu, ca
acesta miscare a francesiloru e mai multu una

înaintare spre liniile asediatoare ale inamicului, si nu încapă indoiele, că garnison'a d'in Parisu voiesce, prin tragerea forturilor in actiune, a dá luptei sale defensive una forma cu totul noua si, pote, încoronata cu mai multu succesu. Acésta presupunere se constata prin cuprinsulu ulterioru alu acelei depesie, dupa care generalii Vinoy si Ducrot au primitu comand'a in celelalte forturi. E forte probabilu, că garnison'a d'in Parisu, dupa cerculu de asediare alu prusiloru e destulu de aproape de cetate pentru ca tunurile d'in forturi se pota operá cu succesu, va privi tempulu de accomodatu, pentru a incepe de nouu foculu d'in fortificatiuni, intreruptu degiá mai cu totul.

De altminterlea depesiele mai noue comunica, că generalulu Trochu si-a depusu comand'a suprema. Diariulu „Indépendance belge“ comunica cu datulu 21. ianuaru urmatoriele: Generalulu Trochu si-dede asta-di sera demisiunea; colegii lui lu rogara se primesca presidiulu guvernulu si se remane si pre venitoriu guvernatoriu alu Parisulu; cu aperiarea cetáti se va insarciná altu generalu, inse toti generalii refusara d'a primi responsabilitatea; de asemenea si generalulu Leflo a demisiunatu. — Totu depesi'a susu indicata, care constata demisiunarea generalulu Trochu, comunica că generalulu Leflo se va numi guvernatoru alu Parisulu.

Daca aruncámu una privire a supr'a teatrului osticu alu resbelulu, vedemu că de trei dñe generalulu Garibaldi combate si respinge atacurile prusiloru contr'a cetáti Dijon. Prin acésta veteranulu generalu a implinitu una sarcina forte grea, căci numai in modulu acestu-a e ascurata retragerea generalulu Bourbaki spre Besançon, nimicindu-se totu una-data si ataculu de flancu intentiunatu alu nemtiloru contr'a armatei franceze. Cu tote aceste inse periculu nu e delaturatu definitivu, de ora-ce raporturile prusesce signalizeza sosirea mai multoru truppe nemtiesci in Dole, carea jace in departare sudu-ostica de siese mile de la Dijon, prin urmare, la spatele lui Garibaldi. La casu candu generalulu Garibaldi va respinge si pre venitoriu nouele atacuri ale nemtiloru, ce se ascepta la Dijon, atunci concentrarea trupelor prusesce la Dole nu involve neci unu periculu pentru pusetiunile francesiloru.

Cátu despre invingerea garibaldianiloru reportata la Dijon a supr'a ordeleru nemtiesci, acea se pote numi cu totu dreptulu decideria. Una depesia a ministrulu emisa, in 24. ian., cátra prefectii diferiteloru departamente comunica: Dupa lupt'a de la Dijon, d'in 23. ian., inamiculu fugi in directiune spre Messigny; tote corpurile franceze, ingagiate in acésta lupta, si-au implinitu dotorint'a; una parte mare a gardeleru mobile d'in departamentulu Saone, a sositu la tempulu seu pentru a participá la lupta. — In vestu, inamiculu pare a se retrage. — Departamentulu Mayenne e eliberatu de inamicu. — Prusii s'au retrasu d'in Alençon.

Armat'a franceza de vestu a generalulu Chaney si-a inceputu de nouu operatiunile. D'in Bern primiramu in acésta privintia scirea, că corpulu de armata francesu alu generalulu Bressoles statiunea in apropiarea confinieru elvetiane, éra cortelulu generalu alu numitului comandante se afla in Pierrefontaine. — In Blamart s'au radacatu trei batterie franceze. — D'in Bordeaux se telegrafeza diarieleru anglese, că armat'a generalulu Chaney se afla in Laval, intre Le-Mans si Rennes, in pusetiune buna.

Unu correspondinte alu diariulu „Etoile belge“ comunica d'in Cambrai, cu datulu 20. I. e. urmatoriele date despre perderea generalulu Faidherbe: „Gradulu nenorociloru cari bantuiescu Franci'a de siese lune cu una inversiunare terribila, a crescutu de nouu. Doliulu e acum'a mai mare, victimele se sporescu cu miele, sangele a cursu de nouu si foculu si-a continuatu oper'a distrugerii. Armat'a de nordu, carea pana acum'a a eluptatu numai succese, a suferitu una perdere infricosiata.

„Dupa-ce generalulu Faidherbe tiendu la St. Quentin una revista a supr'a trupeleru sale, voil se-si continue mersulu. — Inse prusii voiau cu totu pretiulu a-i impedece mersulu. Dreptu-ace'a tramisera contr'a lui truppe d'in masele de la Parisu. Aceste truppe, cari se specifica la 100,000 fetiori, nu lasara neci unu momentu neintrebuințiatu, si, transportate cu rapediune mare prin tote mediu-locele despre cari dispunu prusii pre pamentulu francesu, s'a anuciatu sosirea loru pre mercuri. Generalulu Faidherbe luá numai decátu mesurile necesarie, si lasá truppele sale, cari se luptáu degiá de doue dñe, se esecute miscările precalculate. Prusii, bine informati despre aceste miscări, luara numai decátu ofensiv'a. Ieri, innainte de iepte ore, se audí una canonada terribile. Ata-

culu contr'a cetáti St. Quentin urmă de odata in mai multe puncte. Dupa una resistintia energica, generalulu Faidherbe recunoscu in fine, că, continuandu lupt'a, va sacrificá mii de luptatori. Prusii intrara sér'a in St. Quentin, éra la doue ore si diumetate, noptea, generalulu Faidherbe sosi in Cambrai cu statulu seu generalu.“

Scirile d'in Lille spunu: „Partea cea mai mare a armatei generalulu Faidherbe se retrage aici. Corpulu 21. de armata, care consiste parte mare d'in garda natiunale roobilisata, se afla in una stare forte trista. Corpulu 22. s'a retrasu in ordine mai buna. Generalulu Dubessol, care a primitu una rana in pantece, s'a reintorsu aici. In cetate domnesce consternatiunea cea mai mare. Dupa diariulu „Daily Telegraph“ generalulu de divisiune Pourcet e numitu comandante supremu preste corpulu 25. de armata, formatu in Bourges. Generalulu Cambriels a primitu comand'a suprema a supr'a corpulu 19. — In Bordeaux se comunica totu diarieleru anglese, că acolo se voru formá siese regimente noue. A fara de ace'a in Bordeaux se afla aproape la 15.000 garde mobile, de asemenea si in castrele de la St. Medard statiunea cam la 24.000 fetiori. Deci d'in Bordeaux se potu tramite numai decátu 40.000 fetiori pre campulu bataliei. Correspondintele diariulu anglesu „Standard“ mai adauge, că preste totu se mai potu tramite pre campulu bataliei inca 200.000 fetiori, bine inarmati si disciplinati.

Camer'a reprezentatoriloru Ungariei.

Siedintia de la 23. ian., 1871.

Siedintia se deschide sub presidiulu ordinariu alu presiedintelui Paulu Somssich. — Dupa cetirea si verificarea procesulu verbalu alu siedintei precedente, presiedintele anuncia mai multe petitiuni, cari se transmitu comisiunei petitiunarie.

La ordinea dñei urmeza continuarea desbaterei generalu a supr'a bugetulu pentru anulu 1871.

B. Ludovicu Simonyi dice, că seu voteza bugetulu, si prin ace'a aproba erorile guvernulu, seu lu respinge, si atunci trebuie se stagneze administrarea. D'intre aceste doue rele, oratorele alege pre celu mai micu si accepta bugetulu de basa pentru desbaterea speciale, cu tote acestea inse invita guvernulu in interessulu terei si in alu seu propriu, ca se suplinesca cátu mai curundu lacunele bugetulu, pentru ca celu putienu dupa ace'a se fia posibila una desbatere meritoria a bugetulu.

Sigismundu Borlea desapropa cu resolutiune procederea de pana acum'a a guvernulu, observata, mai alesu, facia de natiunalitati. Pentru unu asemenea guvern oratorele nu pote votá neci unu bugetu, dreptu-ce accepta proiectulu de concludu alu deputatulu Ernestu Simonyi. (Vorbirea o vomu publicá. Red.)

Secretariulu de stat, c. Iuliu Szapáry, incercandu-se a combata proiectulu de concludu alu deputatulu Ern. Simonyi, accepta bugetulu de basa pentru desbaterea speciale. — Colomanu Tisza inca desapropa presinterea intardiata si necompleta a bugetulu, si documenteaza, că institutiunea delegatiunei face imposibila veri-ce desbatere a supr'a bugetulu. Oratorele spune că, pana candu nu se scie, cátu de mari sunt recerintiele statulu, ei numai se presupune că cátra cele preliminate degiá se voru mai adauge inca si altele necunoscuta, pana atunci nu se pote resolví, cátu se voteze pentru aceste recerintie, parte cunoscute, parte necunoscuta. Dreptu-ace'a oratorele declara, că in generalu accepta bugetulu de basa pentru desbaterea speciala, inse si-reserva dreptulu, ca la tempulu seu, candu bugetulu va fi presintatu completu, se-si faca observatiunile speciale a supr'a lui. — Dupa ace'a, aperiandu guvernulu contr'a atacuriloru deputatulu Sigismundu Borlea, oratorele admonieza se nu se faca agitatiuni intre natiunalitati. (Ore nu de la magiarii emana tote agitatiunile? Rap.)

Iuliu Schwarz se declara contr'a, éra Emanuilu Hrabar pentru acceptarea bugetulu.

Dr. Alessandru Mocioni respinge atacurile lui Colom. Tisza, indreptate contr'a deputatulu Sigismundu Borlea. Oratorele spune, că unu deputatu si-implinesce numai dotorint'a sa, espunendu nedreptátele strigatorie la ceru, ce se facu natiunei sale. (Vorbirea o vomu publicá. Red.)

Dupa ace'a mai vorbescu: Dan. Irányi, Albertu Németh, Ios. Madarász, Adamu Lázár si Ladislau Tisza contr'a bugetulu si, prin urmare, in favorulu proiectulu de concludu alu lui Ern. Simonyi, éra T. Prileszky, Ladisl. Berzenzey si ministrulu Kerkápoly pentru acceptarea bugetulu de basa pentru desbaterea speciale.

In fine, presiedintele anuncia, că doue-dieci deputati d'in stanga estrema au cerutu votare nominale si aménarea ei pre siedintia de mane (24. ian.), si cu acésta inchiaia siedintia la 2 ore d. m.

Siedintia de la 24. ian.

Presiedintele Paulu Somssich deschide siedintia de sta-di la 10 ore a. m. — Dupa verificarea procesulu ver-

balu alu siedintei trecute, se presinta mai multe petitiuni, cari se transpunu comisiunei petitiunarie.

La ordinea dñei urmeza terminarea desbaterei generalu a supr'a bugetulu.

Ernestu Simonyi, luandu cuventulu finale ca propunetoriu, recomanda camerei, prin una vorbire mai lunga, primirea proiectulu seu de concludu.

Dupa una discusiune scurta, in cestiuni personali, presiedintele intreba, daca camer'a adopta seu nu raportulu generalu alu comisiunei financiare despre bugetulu pentru anulu 1871, si rezultatulu votării nominale este urmatoriu: d'intre 483 deputati verificati, 263 voteza pentru si 41 contr'a bugetulu; 128 deputati au fostu absinti; presiedintele n'a votatu; prin urmare, bugetulu s'a primitu de basa pentru desbaterea speciale cu una majoritate de 222 voturi.

Col. Széll relateza, d'in partea comisiunei financiare, despre propunerea guvernulu relativa la marirea lefeloru pentru oficiali. — Dupa una desbatere viua, la carea participara mai multi oratori,

Siedintia se inchiaia la 2¼ ore d. m.

Romanii

si

Constitutiunile Transilvaniei.

(Urmare.)*

Memorabila dieta! Aici mai antáiu dupa 400. si atáti ani s'au vedutu facie in facie „Universitas Valachorum“ cu „Universitas Hungarorum.“

Cátu bine, si cáta fericire nu potea si nu erá se aduca acésta dieta a supr'a nefericitei si maltratatei Transilvanie — daca in cartea sortiei ar' fi fostu scrisa permanentia ei?!

Ur'a inse si intrig'a, spiritulu nedumeritu de a pre-dominá, cu cari magiarii d'in vécuri se nutriau — a voitá se fia altminterea.

Doue lucruri mari s'au facutu in acésta dieta; lucruri pentru cari romanii de patru secle in continuu s'au luptatu; lucruri ale caroru legalitate nici-odata nu se va poté disputá, si la cari romanii totudeun'a voru tiené.

Prin articulu I., „natiunea romana se restituie in tote drepturile politice ale terei; ea se recunosce prin lege de natiune politica asemenea celorlalte natiuni; érbeseric'a romana se restituie asemenea in drepturile ei de autonomia si independentia.“

Prin articulu II., „limba romana se declara de limba publica a terei asemenea limbei magiare si germane.“

Acesti doi articli de lege a trecutu prin tote formalitatiile legislatiunei, si sunt sanctionati de principele legala alu terei.

Nime, numai legislatiunea, numai amendoi factor ai legislatiunei, sunt si mai potu fi in dreptu a schimbá seu sterge aceste legi.

Romanii, ungro-secuii si sasii, toti fii ai patriei, erau acum egali in drepturi civile cá individi, egali in drepturi politice cá natiune, egali in drepturi religioase cá beserica, egali in limba prin asigurarea usului liberu alu ei in viétia publica de statu: si Transilvania éra autonoma cu legislatiune si guvern propriu.

Dar' acésta egalitate atátu de rationale, atátu de divina intre omeni — omeniloru investati totudeun'a a pre-dominá — nu li-a placutu.

Si acesti-a cine poteau se fia altii daca nu magiarii?

Abiá incepusera romanii a intrá in usulu drepturiloru lor, si magiarii strigau cá d'in gur'a sierpelni ca li s'a vatematu legile, li s'a calcatu constitutiunea, adeca acele legi si acea constitutiune cari eschideau pre romani dela tote drepturile si-i proscieau d'in tíer'a lor, si prin cari tíer'a chiaru, autonomi'a si independentia ei, se vindea.

Indata la inceputulu dietei dela 1863. si mai nainte anca, magiarii se pusera pre terenulu reactiunei; dicemu reactiunei, pentru-ca reactiune este acolo, unde omulu, fia ori cine acel-a, rezimatu pre prerogative feudali, lucra in contr'a principiulu libertatiei, egalitatiei si fratietatiei. Astfelu incepusera a lucrá magiarii.

Si minune! Ceea ce omu de buna credintia nici-odata n'ar' fi potutu crede — s'a intemplat.

Intrig'a, uneltirile a isbitutu: magiarii au reiesitu.

Dupa o viétia abiá de doi ani si câte-va lune, diet'a d'in Sabiu prin rescriptulu dela 1. sept. 1865, se disolve, si totu prin acestu rescriptu se convoca alta dieta pre 19. novembre acelasu anu la Clusiu, nu mai multu inse pre bas'a regulamentulu de alegere cum éra conchiamata cea d'in Sabiu, ba nici pre bas'a regulamentulu votatu de acésta d'in urma dietei, ei pre bas'a articulu XI. dela a. 1791, prin care romanii erau esclusi dela drepturile politice.

Uniculu si exclusivulu obiectu alu dietei d'in Clusiu éra precisatu la revisiunea uniunei fortiate dela an 1848.

Elementele dietei dela Clusiu la a. 1865. erau totu acele cari a fostu in diet'a dela 1848. Cine potea se ascepte cá ele se se contradica, si se nu fortieze la 1865. ceea ce a fortiatu la 1848.?

*) Vedi nrri 1, 2, 3, 4 si 5 ai „Federat.“

Magiarii, ajunsi acum  ra-si la prerogativele si suprematia lor, mergeau pe calea lor inainte fara se mai caute si indereptu.

Ei strigan: La Pest'a, la Pest'a! Nu voiau a sc i nici de romani nici de Transilvania, nici de drepturile acelor-a sanctionate prin lege, nici de autonomia si independentia acestei-a garantata prin pacte convente.

In urma, si contr'a a tote reclamatiunile romanilor si ale sasilor, li s'a datu voia a merge la Pest'a, li s'a concesu a alege deputati pentru diet'a Ungariei — dar' acum pre alta basa de alege, pre bas'a articolului II. alu dietei d'in Clusiu de la an. 1848., articlu facutu totu de magiari si numai in favorulu lor si cu total'a escludere a romanilor.

Ajunsi magiarii prin deputatii lor la Pest'a, a uitatu si de tier'a lor, si de drepturile celorlalte popore d'in Transilvania;  ra celorlalti frati ai lor d'in Ungaria, majoritate absoluta dar' nedrepta in parlamentu, le-a succesu a storce si a cre  sistemulu dualisticu, s u mai bine t tarea. Monarchiei in doue parti, impartirea ei intre egemonia a doue elemente, elementulu germanu si elementulu magiaru, si suprimerea a totu ce nu se tiene de unulu ore-carele d'entre aceste doue elemente.

Intre aceste impregiurari a succesu ministrului presiedinte d'in Pest'a, contelui Iuliu Andrássy, a storce, se intielege pre responsabilitatea sa, de la Majestate biletulu de m na d'in 20. iuniu 1867. prin care articolulu I. si tote conclusele dietei de la an. 1863. d'in Sabiuu se delatura si se declara de nulle si nevalide.

Unu ministru constitutiunалу n'a potutu se ide a supr'a sa mai mare si mai grava responsabilitate, si n'a potutu se face mai mare si mai hasardosu afrontu intregi jurisprudentie, dec tu contele Andrássy atunci, candu a consiliatu pre principe a nulific  legi aduse in tota forma de ambii factori ai legislatiunei, si sanctionate de acelasu principe.

De atunci romanii  ra-si sunt redusi la sclavi'a politica de mai nainte; ei gemu in ast'a p ne in diu'a de asta-di.

Legea pentru recunoscerea natiunei romane de natiune politica in Transilvania abrogata cu o trasura de p na si in modul si forma cea mai neconstitutiunale; usulu limbei romane exclusu d'in vieti'a publica; fiii natiunei romane c  atari neadmisii la oficiurile publice de stat, s u cari mai sunt anca in oficiuri se scotu pre tota diu'a si de-a valm'a; proprietatea romana precaria, si nesigura c -ci o pote dispus magiarulu cu legile lui pre tota diu'a, pre totu momentulu:  ca starea romanilor de asta-di. Se mai adaugemu ca dupa an. 1850. se desfiintieza regimentele romane de granitie — dreptu recompensa pentru lealitatea romanilor c tra statu si tron.

Blamu natiunалу acest-a. Dar' nu e destulu. Li se rapesce si proprietatea, muntii asi  numiti revindicati si se dau unoru familie maghiare si celoru s apte judetie numite sasesci. — Chiaru c  in timpii cei vechi ai negrului feudalismu.

Administratiune si justitia maghiara in municipiele romane; germana in scaunele asi  numite sasesci, maghiara in cele numite secuiesci — sasii si magiaro-secuici cu administratiune natiunale, romanii cu straina. Deregutoriele in manile ungro-secuilor si sasilor, crescuti in prejudeciile de casta si de privilegiile eviloru trecutii, si nascuti inimic d'in sistema ai romanilor.

Se pote ore cuget  o stare mai injusta si mai injuriosa pentru cea mai vechia si mai numeroasa natiune in Transilvania — dec tu starea de acum inaugurata de politic'a despotica a despotiloru dillei?

Romanii s'au incercatu si se incerca a resturna sistem'a de asta-di, care i-a rapitu de tote drepturile; ei se lupta  ra-si pentru restitutiunea in drepturile lor de natiune politica.

Asi  a reclamatu si reclama p ne in diu'a de asta-di drepturile natiunali si autonomia Transilvaniei — o reclama chiar' in diet'a Ungariei prin deputatii romani d'in Ungaria; o reclama prin petitiuni si memorande, precum este petitiunea d'in 31. octobru 1866. data la imperatulu in numele a 1493. inteligenti romani; o reclama in adunari, si in totu loculu pre tota diu'a, pre totu minutulu.

Le va succede?

Viitoriulu va aret .

Si p n  atunci se remana constatatu, ca romanii nu recunosc legalitatea dietei d'in Pest'a pentru Transilvania; ei nu alegu si nu voru alege deputati pentru diet'a d'in Pest'a, ci numai pentru diet'a Transilvaniei; ei reclama autonomia Transilvaniei, ei reclama drepturile politico-natiunali.

In cele dise p n  acum amu vediu vieti'a si robi'a politica a romanilor cum a fostu in trecutu si cum este asta-di.

Se vedemu acum dreptulu de autonomia si independentia a Transilvaniei, patri'a romanilor: se vedemu constitutiunile ei.

(Va urm .)

Temisian'a, in ianuaru 1871.

Caus'a scoleloru nostre confessiunale n'a fostu nice candu at tu de desconsiderata, si nici candu n'a statu asi 

de reu, ca in presinte — tocmai in aceste timpuri critice — si acést'a o dicemu francu si fara sfela.

Noi abi  potemu crede că s'ar' fi aflandu unu suflatu de omu dreptu, care să ni pota dovedi contrariulu.

Si cum nu, candu asta-di, afara de sermanii invetiatori, nimac nu se intereseza de acésta cauza at tu de momentosa; scolele sunt pline de defecte; ele ar' trebui organizate conformu spiritului tempului presinte, si prin acést'a a usiur  si pre bietii invetiatori de multele neajunsuri ce i coplesiescu.

Unii mari in gura sunt gat'a a face cu cuventulu ori-ce; ei tienu mortisiu c  scolele nostre stau acum bine, sunt salvate prin luarea inspectiunei d'in m nele protopopiloru; va să d ca: este destulu, că s'a facutu stramutarea in persone, dar' principiile? totu acele!

Ei bine! cum st mu asta-di, candu avemu senatu scolaru diecesanu, la care avemu de referinte, salarisatu cu 1200 fl., pre unu barbatu cam cu putiena experientia si pracsu in afacerile scolare, apoi de inspectori districtuali, in loculu protopopiloru, ni s'au datu nisce omeni mai fara nece-una cunoscintia si experientia pedagogica, afara de una pr -mica exceptiune. St mu ore acum mai bine ca inainte cu c ti-va ani? de felu ba inca mai reu.

Acum, care individuu cu pricepere sanetosa nu cunoce si nu vede că stepanitorii nostri scolastici si-batu jocu de „emanciparea scoleloru si a invetiatoriloru“, si privescu invetiamentulu si scolele nostre de unu lucru forte bagatelu si neinsemnatu,  r' pre bietii invetiatori de nisce creature lapedate si aruncate cu pitiorulu, apesandu-i sub jugulu si servilismulu celu ruginitu.

Ce lucra senatulu scolaru alta-ce de c tu emite nesce cercularie intortocate, prin cari pre bietii invetiatori, incarcati de familie, si partea mai mare miseri, i-constringu a-si las  pruncutii goli si flamandi a casa, si să merge cu cruntii lor denari la Aradu, la senatulu scolaru, să-si capete pentru 10 fl. v. a. „experientie“ — c , vedi Domne, asi  se voru salv  scolele (??) O tempora!

Nu asi , Dloru, nu pre asta cale veti salv  scolele de reulu ce le amenintia, nici le veti radica d'in rugina in care, mare parte, mai jacu; nu e destulu, dloru, a d ce: „să nu las mu scolele comunalismulu, etc.“, ci trebuie să si facemu ce-va.

In adeveru, noi invetiatorii romani, de-si suntemu priviti numai ca nisce pigmei, si ca unii cari nu suntemu harnici a ambli pre propriile pitioare, noi purure amu priveghiatu, dar' nimenea cu noi.

Ne-amu acceptatu in dfilele d'in urma la multe si mari reforme in organismulu de inspectiune celu putredu alu scoleloru nostre; amu acceptatu cu sete ac st'a mai antaiu de la sinodele diecesane trecute, dar' . . . nul'a. Amu acceptatu apoi de la Congresulu de curundu trecutu, dar', spre marea mirare a nostra, si de acolo  r' una nula, asi  dara, dloru cu gur'a mare, nul'a d'in nul'a remane nul'a. E adeveratu, c  pre celu cadintu odata cu greu lu pote radica fara voi'a lui, dar', dloru cari vi bateti jocu de emanciparea scoleloru si a invetiatoriloru, au nu la tota ocaziunea au sbieratu si sbiera sermanii invetiatori dupa ajutoriu? spre a salv  scolele si, prin acést'a, natiunea?

Pofim, dloru, cari la vocea invetiatoriloru ve faceti surdi, a cet  cu atentiune „Apelulu“ invetiatoriloru d'in tractulu Lipovei (primitu mai de toti invetiatorii d'in Banatu si Ungaria), adresatu c tra maritulu Congresu, tienu in Sabinu, si veti ved  unde jace reulu, si ce rode la radecin'a natiunei!

Este or'a a unu-spre-diecea, ca cuvintele „emanciparea scoleloru si a invetiatoriloru“ să devina „fapta“. Noi ne-amu plansu, ne-amu rogatu, apoi amu strigatu, p na si sbieratu dupa ajutoriu; deci suntemu nevinovati. Acei domni inse, cari tienu de siega caus'a acést'a, at tu de momentosa si vitala pentru intreg'a natiune, — să tienu minte, că intr'o buna demanetia i-va trage natiunea la una responsabilitate grava, ca pre nisce tradatori de fiii natiunei lor.

Noi ni-amu facutu detorint'a! ni spel mu m nele — v da ei!

*Mai multi invetiatori romani
d'in Temisian'a.*

Lapusiulu-ungurescu, in 22. ian. 1871.

Onorab. Redactiune!

Dupa-ce d'in mai multe parti amu primitu reclamari, ursorie, ba si imputari dela domnii prenumeranti ai „Tabelorulu de parete cu tipuri colorite“, — pentru ce nu li s'a tramisu p na acum Tabelele — rog mu cu totu respectulu pre domnii prenumeranti, ca să mai aiba putiena rabdare, c -ci intardiarea nu s'a intemplat d'in vin'a nostra, ci d'in a tipografulu care, d'in caus'a greut tiloru ce-lu intimpinara cu tiparirea numitorulu Tabele, nu-si pot  implini promisiunea data. Pre langa tote acestea, precum ni-s'a anuntiatu d'in partea tipografulu, una parte d'in Tabelele desu pomenite este gat'a si s'a espedatu dela Pest'a. Prin urmare, p na la finea lui ianuaru a. c. fia-care d'in domnii prenumeranti va primi acea parte d'in Tabele, celelalte in scurtu voru urmă.

Atragemu inca una-data atentiunea totoruru ordinarietorulu episcopesci, comitetorulu scolare si a totoruru bar-

batiloru de scola a supr'a acestorulu Tabele at tu de necesarie pentru scolele romane de ambe confessiunile, si acést'a o facemu cu at tu mai vertosu, cu c tu jumetate d'in venitululu mentiunatorulu Tabele este menitulu pentru ajutorarea scolei principale romane d'in Lapusiulu-ungurescu, care trage de morte, ne fiindu-i asiguratulu venitorulu.

D. Varna si T. Rosiu*)

Statutele Societ tii

Medico-Chirurgicale d'in Bucuresci.

Capitolulu I.

Scopulu Societ tii.

Art. 1. Societatea Medico-chirurgicala are de scopu a cultivă sciintiele medicale in tota intinderea lor; a inlesni logaturele de confraternitate intre medici prin intrevederi mai dese; a aper  drepturile corpulu medicalu si a judecă veri-ce faptu alu unui medicu, care ar' atinge demnitatea intregulu corpu.

Art. 2. Societatea se va ocupă cu tote cestiunile medicale de unu interesu generalu s u localu, pre care le va studi , discută, si, in casu de trebuintia, va comunică decisiunile ei autoritatiloru competente.

Capitolulu II.

Admiterea membriloru.

Art. 3. Membrii Societ tii sunt de trei categorii: a) Membri onorari; b) Membri resiedinti, si c) Membri corespundinti.

Art. 4. Veri-ce doctoru in medicina, care posedo dreptulu de a esers  art'a medicala in tier'a, pote face parte d'in Societatea Medico-Chirurgicala.

Art. 5. Sunt scutiti de acésta conditiune membrii onorari, si corespundintii d'in strainetate.

Art. 6. Veri-ce doctoru in medicina, care doresce a deveni membru, trebuie să presinte una lucrare medicala adhoc, scrisa s u tiparita, si insocita de una petitiune; unu membru resiedinte va depune la birou lucrarea si petitiunea cu 14 zile inainte de a se pune la ordinea d'lei primirea candidatulu. — In acestu intervalu, fia-care membru este in dreptu a d  parerea sa motivata contra admiterei.

Art. 7. Lucrarea prezentata va fi examinata de unu juriu compus d'in trei membri, care va espune printr'unu raportu extractulu lucrarei si meritele sale, si pre urma se va procede la votu.

Art. 8. Votarea se face prin scrutiniu secretu. Numai duoe treimi d'in numerulu membriloru presinti decidu primirea.

Art. 9. Fia-care membru va sub-semn  statutele Societ tii, obligandu-se astu-felu a le respectă.

Art. 10. Membri onorari potu fi numiti doctorii d'in tier'a s u d'in strainetate, cari prin meritele loru scientifico au facutu să progreseze veri-un'a d'in ramurile sciintieloru medicale.

Art. 11. Pentru a se accord  acestu titlu onorificu trebuie una propunere d'in partea a trei membri, pre care biuroulu o pune in discutie si in urma la votu.

Art. 12. Societatea are facultatea de a pune in discutie si votare escluderea veri-unui membru in siedintia secreta si in urmatoriele casuri:

- Compromiterea personala grava.
- Atingerea demnitatii corpulu medicalu intregu.
- Neplat'a cotisatielorulu anuale.

Capitolulu III.

Despre biurou si atributiile sale.

Art. 14. Biuroulu Societ tii se compune d'in:

Unu presiedinte.

Patru vice-presiedinti.

Patru secretari.

Unu cassariu.

Unu archivaru.

Art. 14. Biuroulu se alege in fia-care anu, d'entre membrii resiedinti prin votu secretu, in prim'a siedintia a lunei lui novembre, datu, care se considera ca inceputulu anulului Societatei. Membrii fostulu biurou potu fi realesi.

Art. 15. Presiedintele dirige tote siedintiele; elu decide convocarea siedintieloru ordinare, si extra-ordinare; elu, cu vice-presiedintii, reprezinta Societatea officialu si are parol'a in tote ocaziunile solemne.

Art. 16. Presiedintele pastreza sigilulu, totc documentele de valoare, decretule cari privescu Societatea si supraveghiaza strict'a implinire a statutelor.

Art. 17. Vice-presiedintii, in lips'a presiedintelui, indeplinescu tote indetoririle mentionate in articolii precedentii.

Art. 18. Secretarii sunt detori a tiené unu registru esactu de toti membrii Societ tei, voru redige procesele verbale ale siedintieloru si le voru trece intr'unu registru.

La finele anulului voru elabor  una dare de sema generala a totoruru siedintieloru, precum si a enumeră membrii actuali, noi admisi, demisionati si incetati d'in vietia.

Art. 19. Casariulu aduna regulatu cotisatiile anuale, efectueza pl tile, conformu bugetulu prezentatu si votatu de Societate in cele d'antaiu siedintie ale anulului.

*) Acestu anuntiu, sunt rogati si cele-lalte diuarie romane, a-lu primi in pretiuitele lor colone.

Tote cheltueile neprevădute într'acelu bugetu voru fi efectuate in urma votului Societății. Cotisatiunile voru fi adunate până la finele lui Martiu; cassariulu va comunica Societății numele membrilor cari nu voru licidă cotisatiunile până la acesta termen.

Art. 20. Arhivarulu pastreza tote lucrările științifice, cărțile Societății, corespondențele, actele și documentele, și va ține un inventariu exact de tote lucrările sus-menționate, câtu și de mobilă și tote proprietățile Societății.

Capitolulu IV.

Despre ședințele societății.

Art. 21. Ședințele Societății sunt ordinare și extraordinare; — ședințele potu fi secrete candu Societatea va cere.

Art. 22. Ședințele ordinare se voru ține Luna întâi și a trei-a a fie-carei-a lună, la 7 ore se'ra.

Art. 23. Ședințele extraordinare se decidu și se convocă de Presedinte in casuri urgente.

Art. 24. Pentru tote ședințele, atâtu ordinare, câtu și estr'a-ordinare, se voru face invitatiuni speciale; anunțându totu de-una-data și obiectulu principalu alu ședinției. — Candu presedintele va crede, că obiectulu nu se pote divulga, invitarea va portă formul'a „pentru chestiune importanta.”

Art. 25. In casu candu presedintele nu convoca Societatea in timpul de una luna, cinci membri au dreptulu a-l'aminti convocarea; și daca in urma totu nu se chiama Societatea, atunci acei 5 membri voru ave dreptulu a convocă directu Societatea in numele lor, pentru a ține ședința.

Art. 26. Ori candu se va propune de cinci membri oportunitatea unei convocări estr'a-ordinare, presedintele este detor a răspunde acestei cereri.

Art. 27. Ordinea ședințielor, atâtu ordinare câtu și estr'a-ordinare, va fi cea urmatoria:

- Appellulu nominalu;
- Cetirea procesului verbalu alu ședinției precedente.
- Cetirea corespondențielor și prezentarea lucrărilor.
- Prezentarea bolnavilor și discuțiunea a supr'a lor.
- Cestiunile cari sunt la ordinea zilei.

Art. 28. Presedintele regulă mersulu discuțiunei, și are totu de-un'a parol'a.

Art. 29. Unu membru nu pote lua de câtu de done ori parol'a in acei-a și chestiune.

Art. 30. Ședințele științifice se potu ține cu diece membri, pe candu cele administrative cu numerulu de cinci-spre-diece. Membrii onorari au numai voce consultativa.

Membrii rezidenti cari lipsesc de la ședințele Societății in timpul de trei luni, nu potu ave votu deliberativu până la finele anului.

Art. 31. Societatea are vacanția anuală de la 15 iuliu până la 15 septembrie.

Art. 32. In cea d'in urma septemana a lunii octombrie, Societatea va ține ultim'a sa ședinția anuală. — Acesta ședinția este solemnă și publică; toti membrii se aduna in vestiminte festive. Presedintele va face una espunere de lucrările Societății in anulu decursu, va dá séu va midiu-loc biografi'a, pe scurtu, a membrilor defuncti. Membrii Societății voru contribu la marirea solemnității, printr'una disertațiune științifică, relativă la Hygien'a publică și privată a poporulu Romanu. Acestu discursu séu memoriu trebe anunțiatu Societății.

Capitolulu V.

Despre schimbarea statutelor.

Art. 33. Propuneri pentru modificarea statutelor nu potu fi facute de câtu in prim'a ședinția a lunii noiembrie (adeca la începutulu anului Societății).

Art. 34. Veri-ce propunere de natur'a acésta, pentru a se lua in considerațiune, trebe făcuta in scrisu și susținută celu putienu de cinci membri.

Art. 35. Pentru a se primă modificarea statutelor va fi necesari una majoritate de duce treimi a membrilor prezinti.

Capitolulu VI.

Despre fondurile Societății.

Art. 36. Fondurile Societății se compun:

- D'in tacs'a admiterii, care este fisată la 20 lei noi.
- D'in cotisati'a anuală in suma de 20 lei noi.
- D'in suplimente voluntare de subscripțiune.
- D'in venitulul fondului de rezerva.
- D'in legatiuni și donatiuni.

Art. 37. Medicii d'in strainetate, cari voru tramite lucrări științifice, solicitandu titlulu de membru corespondent, sunt scutiți numai de cotisati'a anuală.

Art. 38. Membrii corespondenti d'in țiera au tote obligatiunile și drepturile membrilor rezidenti; ei platescu numai 1/2 d'in cotisati'a anuală, pe candu dreptulu de intrare este obligatoriu pentru toti.

Art. 39. Fondurile Societății se impartu in:
Fonduri de cheltueile anuale și
Fonduri de rezerva.

Art. 40. Fondurile de rezerva se voru formă d'in remasțele fondului cheltueilor anuale, și se voru depune de cassariu cu dobanda la una cassa de sigurantia.

Art. 41. Fondurile de rezerva nu potu fi atinse de câtu numai dupa unu votu espresu alu Societății.

Capitolulu VII.

Despre încetarea societății.

Art. 42. Societatea va fi considerată ca disolvată candu numerulu membrilor rezidenti va fi mai micu de diece.

Art. 43. Celu d'in urma cassariu va fi detoriu a depune fondurile existente cu dobanda la una cassa de sigurantia, luandu chitanța in regula.

Art. 44. Aceste fonduri potu trece la alta Societate medicală-științifică, care se va formă in urma, și la care voru participă celu putienu cinci-spre-diece membri d'in Societatea disolvată.

„Gazett'a medico-chirurgicala.”

VARIETATI.

*(Alu noue-lea cursu telegraficu). In 20. februaru st. n. a. c. se va deschide la ministeriulu de comerțiu in Pest'a alu noue-lea cursu telegraficu. La acestu cursu de trei lune se voru primă numai individi de una constituțiune corporală sanetosa, cari nu sunt mai tineri de 18 și nu mai betrani de 30 de ani, și cari au absolvatu celu putienu șiese clase gimnasiale séu șiese clase reale, séu vre-o scola militară mai înaltă. Doritorii de a intră in acestu cursu au să-si adreseze suplicile la ministeriulu de comerțiu, secțiunea III (telegrafică) in Pest'a, celu multu până in 8. febr. a. c. Pre langa suplica și testimoniulu scolaru, se recere attestatu de la medicu și de boțezu, precum și unu attestatu autenticu, că intru câtu cineva a corresponsu obligamentulu séu militaru. Si daca cineva ar' fi casatoritu, să faca mențiune in suplic'a sa și despre acésta impregiurare. Cei ce se voru primă, au să se presinte la susu-numit'a secțiune până in 18. februaru.

*(Anunciu.) Protocolulu Congresului nationalu romanu besericescu de releg. res., ținutu in lun'a lui octobru 1870, a esutu de sub tipariu, și se pote capetă totu cu pretiulu de prenumeratiune de 1 fl. până la finitul lunii lui martiu a. c. spre înlesnirea totoruru, cari poftescu a-lu ave. In protocolulu acestu-a congresulu se afla unele pertractări de mare importantia, precum: regularea parocielor, reprezentatiunea cătra Majestate a supr'a schimbărilor unilaterale d'in partea ministeriului regescu de cultu și alu resbelului, organizarea provisorie a invetiamentulu in intrég'a Metropolii a Romanilor greco-orientali d'in Ungaria și Transilvania, precum și instructiune provisorie pentru procedur'a judecarielor besericesci in caus'a disciplinaria, — și pentru ace'a merita acestu protocolu congresualu, ca nu numai oficialii consistoriali și preotimea, ci și inteligintii, membrii sinodelor eparchiali și ai congresului, și, in fine, invetiatiunea să-lu poseda. — Colectanti de 20 esemplare voru capetă unu esemplariu gratuit. — S a b i i u, 2. ianuaru 1871. — Direcțiunea Tipografiei arci-diecesane greco-resarit.

*(Speranția.) Dupa una intrerumpere mai îndelungată, jun'a „Speranția” intră cu începutulu anului curinte éra-si in viația. Acésta foia literară-besericescă, precum ni spune in Nr. 1. de la 10/22 ian., va continuă, cu poteri reinnoite, totu pe calea de până acum, desbatendu și recomandendu celor interesati de beserica implinirea și executarea consciințioasă a decisiunilor d'in congregatiunile și sinodele besericești, dupa prescriesele statutulu organicu. Ea va aparé sub redactiunea colegială a teologilor romani d'in Aradu, si sub auspiciile superiorității scolastice, in 1 și 15 a fie-carei lune. Pretiulu de prenumeratiune pentru Ostrunguri'a este pre unu anu 4 fl., pre 6 lune 2 fl.; pentru strainetate 5 fl. pre anu. Abonamentele, precum și corespondențele sunt a se adresă la redactiunea „Speranției”, strad'a Capelei, Nr. 26, in Aradu. — Salutăm cu bucuria repariti'a acestui organu și, dorindu-i câtu mai multi spriginitori spiritali și materiali, i urăm viația îndelungată.

*(Multumita publică.) Societatea de lectură a teologilor d'in Blasiu aduce onor. DD. redactorii de la diariile: „Romanulu”, „Columna lui Traianu”, „Informatiunile-Bucurescene”, „Convorbiri literare”, „Post'a Romana”, „Semenatoriulu”, „Transilvania” și „Osten” — cea mai caldușoasă mulțumita pentru tramiterea gratuită a câte unui esemplariu d'in foiele ce redigeza, in cursulu anului 1870. — Blasiu 21. ian. 1871. — Elia Chirila, presied., G. Vlăssa, not. cor.

*(Georgiu Dogariu), asessoru cons. și cetățianu alu Aradului a oferitu foiei literare-besericesci „Speranția” d'in Aradu; 10 actiuni de la banc'a „Transilvaniei”, fie-care in valoare nominală de 100 fl.

*(Recompensa consolatorie.) Regele Ispaniei a datu veduvei maresialului Prim titlulu de prințesa.

Sciri electrice.

Berolinu, 23. ian. Trochu a facutu erumperea d'in urma cu 100.000 fetiori; lini'a de bataia s'a estinsu in una distanția de doué mille.

Lupt'a a fostu foarte vehementă. Perderile de ambele parti nu se potu încă scii.

Viena, 24. ian. Scirile d'in Lyon vorbescu despre formarea unei armate noue. Se dice, că cu ocaziunea erumperei d'in urma de la Parisu au cadutu 8000 fetiori.

Viena, 24. ian. Demisiunea întregulu ministeriu se constată d'in tote partile, asemenița și repășirea definitivă a lui Potocki.

Viena, 24. ian. Tote combinațiunile despre formarea noului ministeriu cu Schmerling, Plener, Kaiserfeld se demintesc.

Bordeaux, 24. ian. D'in Dijon se anunția pre cale oficiale, că in 23. c. d. m. Dijonulu fu atacatu cu tarla spre nordu și vestu de colonele prusesci, cari fure inse batute și respinse. Riciotti Garibaldi luă in miculu unu drapelu. Inimiculu, in urm'a unui atacu simulatu contra aripei stange, și-șose grosulu armatei pre strad'a Langres și ocupă Ferne-Pouilly-ulu, de unde fu inse alungatu și perderile inimiculu sunt immense.

Florenția, 24. ian. Senatul incepă desbaterea proiectulu de lege despre stramutarea ședinției d'in Florenția in Roma.

Bern, 24. ian. Corpulu franceșu de subcomand'a generalulu Bressolles se afla in apropierea confinieru elvetiane, cu cortelulu generalu in Pierrefontaine. — In Blamart s'au radicat trei baterie franceșe.

Londinu, 24. ian. „Reuters Office” comunică: Ieri s'a ținutu in Trafalgar-Square una adunare numerosă, in carea cu unanimitate s'a decisu, a protestă contra bombardarei Parisului și a condamnă politic'a guvernulu anglésu.

Bordeaux, 24. ian. Una depesă a ministrulu cătra prefectu anunția, că dupa lupt'a de la Dijon d'in 23. ian., inimiculu fugi in direcțiunea spre Meisigny; tote corpurile franceșe, cari au participat la lupta, și au implinitu detoriti'a. — Departementulu Mayenne este liberu de inimicu, precum și cetatea Alençon.

Versalia, 24. ian. Despartieminte ale armatei de sudu (media-di) ar' fi înbaintatu spre a lovi pre Bourbaki d'in deretru. — Fortereti'a de Longwy a capitulatu, 4000 captivi și 200 tunuri cadura in manile Prussianilor.

Londinu, 25. ian. „Daily Telegraph” scrie că 800 de Garibaldiști nemicira intre Nancy și Argenteratu (Strasbourg) unu despartimentu de Landwehr (pruss.). In Nancy domnesce mare agitațiune. Impoporatiunea Alsaciana însuffa grige Prussianilor.

Florenția, 25. ian. Tota press'a capitalei și a provinciei se unesce a protestă contra bombardarei Parisului, timbrându-o ca unu actu de barbară nepomenită. — Desbaterile a supr'a proiectulu de lege privitoria la stramutarea capitalei se urmédia in senatu, opusetiunea staruesce ca terminulu fipsatu (30. iuniu, a. c.) să se amane.

Viena, ian. 25. Unu telegramu d'in Berlinu alu „Pressei” comunica, că Trochu s'a retrasu in fortulu Mont-Valerien, că generalulu Leflo se va numi guvernatoru alu Parisului, și că generalii Vinoy și Ducrot comandeză cele-lalte forturi.

Berolinu, 25. ian. D'in Brussell'a se scrie, că adjutantele lui Trochu, contele Gerisson, — carele fusese tramisu in castrele prussiane pentru unu armistitiu de 48 ore, — ar' fi avutu și insarcinarea de a explora sentimintele d'in castrele inimice facia cu eventual'a capitulare a capitalei, și anume daca s'ar' permitesfrea neimpedcarea a garnisoni.

Carlsruhe, 25. ian. Multime de tragatori liberi au impresoratu ostirile prussianesci la Dijon și rupsera firele electrice. D'in asta cauza înscințiaru despre corpulu 2 (Pomerania) și 7 (Vestfalia) n'a potutu sosi.

Berolinu, 26. ian. D'in Versalia cu dat'a 24. ian. Perderile Prussianilor cu ocaziunea erupțiunii d'in Parisu la 19. ian. se dice a fi 39 oficiari, 616 fetiori (?) In contr'a frontulu de nordu (media-nopte) alu Parisului s'a redicatu baterie noue la distanția mai apropiată cari au și începutu activitatea lor.

Burs'a de Viena de la 25. ianuaru 1871.

5% metall.	58.50	Londra	124.50
Imprum. nat.	67.60	Argintu	121.90
Sorti d'in 1860	95.50	Galbenu	5.85
Act. de banca	725.—	Napoleon'd'or	9.95 1/2
Act. inst. cred.	253.90		

Proprietariu, editoriu și redactoru respundietoriu
ALESSANDRU ROMANU.